

Հաստատված է՝
ՀՀ քաղաքաշինության, տեխնիկական և
հրդեհային անվտանգության տեսչական
մարմնի կառավարման խորհրդի
ՈՁ6Ո ղեկտեմբեր 2019թ.ի, թիվ 4 (19-Լ)
որոշմամբ

ՀՀ ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅԱՆ, ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԵՎ
ՀՐԴԵՀԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ
ՏԵՍՉԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ
ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ
ԾՐԱԳԻՐ

2020

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ներածություն.....	3
1.Տրանսպորտի անվտանգության բնագավառ.....	5
1.1 Վերահսկողության ոլորտի առկա խնդիրները և բացահայտված ռիսկերը	
1.2 Ռիսկերի նվազեցմանն ու վերացմանն ուղղված տարեկան միջոցառումներ	
2. Էներգետիկայի բնագավառ և էներգասպառման ոլորտ.....	9
2.1 Վերահսկողության ոլորտի առկա խնդիրները և բացահայտված ռիսկերը	
2.2 Ռիսկերի նվազեցմանն ու վերացմանն ուղղված տարեկան միջոցառումներ	
3. Տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության ապահովման բնագավառ.....	13
3.1 Վերահսկողության ոլորտի առկա խնդիրները և բացահայտված ռիսկերը	
3.2 Ռիսկերի նվազեցմանն ու վերացմանն ուղղված տարեկան միջոցառումներ	
4. Քաղաքաշինության բնագավառ.....	16
4.1 Վերահսկողության ոլորտի առկա խնդիրները և բացահայտված ռիսկերը	
4.2 Ռիսկերի նվազեցմանն ու վերացմանն ուղղված տարեկան միջոցառումներ	
5. Գեոդեզիայի, քարտեզագրման և հողօգտագործման բնագավառներ.....	19
5.1 Վերահսկողության ոլորտի առկա խնդիրները և բացահայտված ռիսկերը	
5.2 Ռիսկերի նվազեցմանն ու վերացմանն ուղղված տարեկան միջոցառումներ	
6. Ծրագրով նախատեսված միջոցառումների իրականացման ժամանակացույց	23
7. Կանխարգելիչ և իրազեկման միջոցառումների իրականացման ժամանակացույց.....	30

Ներածություն

Հայաստանի Հանրապետության քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմնի (այսուհետ՝ Տեսչական մարմին) 2020 թվականի տարեկան գործունեության ծրագրի (այսուհետ՝ Ծրագիր) մշակման համար հիմք են հանդիսացել «Տեսչական մարմինների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի, ՀՀ կառավարության 2019 թվականի մայիսի 16-ի թիվ 650-Լ որոշմամբ սահմանված 2019-2023 թվականների գործունեության միջոցառումների ծրագիրը, ՀՀ վարչապետի 2018 թվականի հունիսի 11-ի թիվ 730-Լ որոշմամբ հաստատված Տեսչական մարմնի կանոնադրության դրույթները և այլ իրավական ակտեր:

Ծրագիրը ներառում է Տեսչական մարմնի նպատակները և իր կողմից վերահսկվող ոլորտներում իրավիճակի վերլուծությունը, առկա հիմնախնդիրների բացահայտումը, նախատեսված կանխարգելիչ (այդ թվում՝ իրազեկման) միջոցառումները, դրանց իրականացման ժամանակացույցը և ակնկալվող արդյունքը:

Տեսչական մարմնի նպատակն օրենքով սահմանված դեպքերում և կարգով քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության, տրանսպորտի, էներգետիկայի, պետական և տեղական նշանակության գեոդեզիական և քարտեզագրական աշխատանքների և հողօգտագործման ոլորտներում անվտանգության և օրենսդրության պահանջների պահպանման ապահովումն է:

Տեսչական մարմնի խնդիրներն են քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության, տրանսպորտի, էներգետիկայի, պետական և տեղական նշանակության գեոդեզիական և քարտեզագրական աշխատանքների և հողօգտագործման ոլորտներում ռիսկերի կառավարումը և Հայաստանի Հանրապետության օրենքների և այլ նորմատիվ իրավական ակտերի պահանջների պահպանումը, ինչպես նաև կանխարգելիչ միջոցառումների իրականացումը քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության, տրանսպորտի, էներգետիկայի, պետական և տեղական նշանակության գեոդեզիական և քարտեզագրական աշխատանքների և հողօգտագործման ոլորտներում:

Դրանց կարգավորման ուղղությամբ 2019 թվականի ընթացքում կատարվել է լայնածավալ աշխատանք, որը լուսաբանվել է զանգվածային լրատվամիջոցներով: Գործունեության հրապարակայնությունը և թափանցիկությունն ապահովելու նպատակով՝ Տեսչական մարմինն իր կողմից վերահսկողական և օրենքով սահմանված այլ գործառույթների իրականացման վերաբերյալ մշտապես թարմացվող մանրամասն տեղեկատվություն է ներկայացնում իր պաշտոնական ինտերնետային կայքում: Այս ուղղությամբ ձեռնարկված քայլերը կրում են հետևողական բնույթ և

նպաստում են հանրության շրջանում կառույցի դերի վերաբերյալ իրազեկվածության ընդլայնմանը և վերջինիս նկատմամբ վստահության ձևավորմանը:

Հաշվի առնելով Տեսչական մարմնի կողմից կարգավորվող խնդիրների կենսական նշանակությունը հանրության համար՝ թե՛ զծի հեռախոսահամարով մշտապես տրամադրում է տեղեկատվություն և խորհրդատվություն: Տեսչական մարմնի պաշտոնական ինտերնետային կայքում ստեղծված է հնարավորություն էլեկտրոնային դիմում ներկայացնելու համար, որը միտված է դիմումների քննարկման գործընթացը առավել թափանցիկ և վերահսկելի դարձնելուն:

Տեսչական մարմնի վերահսկողության ոլորտում առկա խնդիրների համակողմանի և արհեստավարժ լուծումը պահանջում է լրացուցիչ ռեսուրսներ՝ թե՛ մարդկային, թե՛ տեխնիկական: Առաջնահերթությունների թվում է մարդկային կապիտալի զարգացման նպատակով մասնագիտական վերապատրաստումների (այդ թվում՝ միջազգային) կազմակերպումը:

Վերահսկողության ոլորտների առկա խնդիրները և ռիսկերը, ինչպես նաև դրանց նվազեցմանն ու վերացմանն ուղղված տարեկան միջոցառումներն Ծրագրում առանձնացված են ըստ բնագավառների:

1.Տրանսպորտի անվտանգության բնագավառ

1.1 Վերահսկողության ոլորտի առկա խնդիրները և բացահայտված ռիսկերը

2019 թվականի ընթացքում կատարված հսկողական և վերահսկողական միջոցառումների շնորհիվ բացահայտվել և թիրախավորվել են հետևյալ ուղղությունները.

1. ավտոբուսներով (միկրոավտոբուսներով) միջպետական ուղևորափոխադրումների իրականացումը, ինչը բխում է ՀՀ կառավարության 2007 թվականի դեկտեմբերի 27-ի «ՀՀ տարածքից ավտոմոբիլային տրանսպորտով ուղևորների և ուղեբեռների միջպետական փոխադրումների իրականացման կարգը հաստատելու մասին» թիվ 1587-Ն որոշման պահանջներից, որոնց համաձայն անհրաժեշտ է հնարավորինս կանխարգելել միջպետական ուղևորափոխադրումների ոլորտում առկա ռիսկերը՝ ապահովելով բացառապես տվյալ միջպետական երթուղու մրցույթով ընտրված տրանսպորտային միջոցների և ուղևորների սպասարկման անվտանգությունը.

2. տրանսպորտային միջոցների կուտակման վայրերից տաքսամոտորային ուղևորափոխադրումները, որտեղ ռիսկերը պայմանավորված են առանց լիցենզիայի, առանց համապատասխան կահավորման, առանց սակաչափիչի կամ էլեկտրոնային հավելվածով գործող գնացուցակի ծառայության մատուցմամբ.

3. ՀՀ տարածքում ընթացող ՓԲ ընկերության ենթակայության ավտոկայարաններում, ավտոկայաններում և երթակարգավարական կետերում միջմարզային, ներմարզային, կանոնավոր ուղևորափոխադրումների կազմակերպումը, այն է՝ չվացուցակներով սահմանված սպասարկման ռեժիմի համաձայն փոխադրումների կազմակերպման ապահովումը, ծառայությունների մատուցումը, ուղեբեռի ժամանակավոր պահպանման իրականացումը, ուղևորների նստեցման և անվտանգության ապահովման կազմակերպման գործընթացները.

4. ներքաղաքային կանոնավոր երթուղիների սպասարկման իրականացումը Երևան քաղաքում և հանրապետության խոշոր բնակավայրերում: Քաղաքացիներից և տնտեսվարող սուբյեկտներից ստացված դիմում-բողոքներում բարձրացված հարցերը հիմնականում վերաբերում են կանոնավոր երթուղիների չվացուցակների անհստակությանը, չվացուցակների կրկնություններին, փոխադրողների կողմից չվացուցակների պահանջների պարբերաբար խախտումներին, ինչպես նաև կանոնավոր երթուղու ուղեգծով երթնեկող բազմաթիվ ոչ կանոնավոր և տաքսամոտորային փոխադրողների առկայությանը:

5. ծանրաքարշ և (կամ) մեծ եզրաչափերով տրանսպորտային միջոցներով երթևեկման գործընթացների կազմակերպումը, որի ռիսկայնությունը պայմանավորված է թույլատրելի բեռնվածության զանգվածի գերազանցման հետ, ինչն առաջացնում է ավտոճանապարհների ասֆալտապատ ծածկույթի լուրջ վնասվածքներ.

6. *երկաթուղային տրանսպորտով փոխադրման գործընթացի հետ կապված տեխնիկական միջոցների շահագործման և երթևեկության ոլորտում տեխնիկական վերահսկողության իրականացումը, որի ռիսկայնությունը կապված է երկաթուղային տրանսպորտի շահագործման և երթևեկության անվտանգության կանոնների խախտումների հետ, բնական և տեխնաժին բնույթի արտակարգ իրավիճակների կանխարգելման և վերացման, բեռնատար վագոնների ու բեռնարկղերի բեռնման ու բեռնաթափման աշխատանքների ոչ ճիշտ կազմակերպման հետ:

*Տվյալ գործառույթը հնարավոր է կատարել միայն համապատասխան օրենսդրական փոփոխություններից հետո և համապատասխան մասնագետներով համալրվելու պարագայում

7. ավտոտրանսպորտային միջոցների տեխնիկական զննության անցկացման կայանների գործունեությանը ներկայացվող օրենսդրական պահանջների կատարման նկատմամբ վերահսկողության իրականացումը, որի ռիսկայնությունը կապված է տրանսպորտի շահագործման և անվտանգության կանոնների խախտումների հետ.

8. տրանսպորտային անվտանգության ապահովմանը խոչընդոտող հիմնական պատճառներն են գործող օրենսդրության մեջ առկա բացթողումները և Տեսչական մարմնին վերապահված իրավասությունների շրջանակի որոշակի սահմանափակումները, ինչպես նաև նյութատեխնիկական ռեսուրսների (տրանսպորտային և տեխնիկական այլ միջոցներով հագեցվածություն, ծանրաքարշ բեռնատարներով փոխադրվող բեռնվածքի քաշի կշռման համար անհրաժեշտ համապատասխան կշեռքների ապահովում, տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական զննման անցկացման և վտանգավոր բեռների փոխադրումների վերաբերյալ Լիազոր մարմնի և «Ճանապարհային ոստիկանություն» ծառայության տեղեկատվության էլեկտրոնային բազաներին առցանց միացում և այլն) պակասին, աշխատանքների ծավալի անհամապատասխանությունն անձնակազմի թվաքանակին:

1.2 Ռիսկերի նվազեցմանն ու վերացմանն ուղղված տարեկան միջոցառումներ

Տեսչական մարմնի 2020 թվականի գործունեության ծրագրի շրջանակներում նախատեսված միջոցառումները միտված են Տեսչական մարմնի վերահսկողության

ուրտններում առկա խնդիրների վերացմանը, բացահայտված ռիսկերի նվազեցմանը և Տեսչական մարմնի բնականոն գործունեության ապահովմանը:

Նախատեսված հիմնական միջոցառումները ներառում են.

➤ ավտոբուսներով (միկրոավտոբուսներով) միջպետական ուղևորափոխադրումների կազմակերպման նկատմամբ հսկողությունը խստացնելու և ուղրտում առկա խնդիրները կարգավորելու համար՝ 2020 թվականի ընթացքում *նախատեսվող ստուգումները* նպատակաուղղել դեպի միջպետական ուղևորափոխադրում իրականացնող տնտեսվարող սուբյեկտները.

➤ *օրենսդրական դաշտի կարգավորում*. Տեսչական մարմինն իր լիազորությունները և կանոնադրական գործառույթներն ամբողջական ծավալով իրականացնելու համար կարիք ունի օրենսդրական դաշտի հստակ կանոնակարգման: Այս համատեքստում նախատեսվում է առաջարկություններ ներկայացնել մի շարք իրավական ակտերում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու վերաբերյալ, մասնավորապես՝ Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքում, Քճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման մասին՝ ՀՀ օրենքում, ՀՀ կառավարության 2006 թվականի հուլիսի 20-ի ՊԾանրաքաշ բեռներ փոխադրելու համար օգտագործվող կամ ճանապարհային երթևեկության կանոններով սահմանված եզրաչափերը գերազանցող կամ երկու և ավելի կցորդների հետ միասին ավտոգնացքի կազմում շահագործվող տրանսպորտային միջոցների երթևեկության կանոնները և չմասնատվող բեռներ փոխադրող տրանսպորտային միջոցներին հատուկ թույլտվության տրամադրման կարգը հաստատելու մասին՝ թիվ 1106-Ն և ՀՀ կառավարության 2007 թվականի օգոստոսի 30-ի ՈՀայաստանի Հանրապետության տարածքից ավտոմոբիլային տրանսպորտով բեռների միջպետական փոխադրումների իրականացման կարգը հաստատելու մասին՝ թիվ 1226-Ն որոշումների մեջ: Վարչապետի աշխատակազմի տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակի հետ համատեղ մշակվում է «Տրանսպորտի բնագավառի վերահսկողության մասին» օրենքի նախագիծ:

➤ տեխնիկական հազեցվածության ապահովում՝ նյութատեխնիկական ռեսուրսների (տրանսպորտային և տեխնիկական այլ միջոցներով հազեցվածություն, ծանրաքաշ բեռնատարներով փոխադրվող բեռնվածքի քաշի կշռման համար անհրաժեշտ համապատասխան կշեռքների ապահովում և այլն)

➤ *տեսչական մարմնի կադրային հազեցվածության և մարդկային ներուժի զարգացման ապահովում*.

➤ *միասնական աշխատելառճի ձևավորում*. Տրանսպորտային անվտանգության վարչության կողմից տարածքային ստորաբաժանումների մասնագետների մասնագիտական գիտելիքների և հմտությունների կատարելագործում.

➤ *կանխարգելիչ և իրազեկման միջոցառումներ*. վերահսկողության ոլորտներում տնտեսավարող սուբյեկտների և հանրության իրազեկվածության մակարդակի շարունակական բարձրացման համատեքստում նախատեսվում է օգտագործել ՁԼՄ-ների և սոցիալական ցանցերի բոլոր հնարավորությունները, կազմակերպել իրազեկող բնույթի հանդիպում-քննարկումներ տնտեսավարող սուբյեկտների հետ, պատրաստել սոցիալական հոլովակներ, կազմել գրքույկներ (բրոշյուրներ) և բուկլետներ:

2. Էներգետիկայի բնագավառ և էներգասպառման ոլորտ

2.1 Վերահսկողության ոլորտի առկա խնդիրները և բացահայտված ռիսկերը

1. ՀՀ էներգետիկական համակարգում 2019թ. ընթացքում տեղի ունեցած մահացու ելքով 19 պատահարների, ինչպես նաև ՀՀ քաղաքացիների կողմից ստացված 24 դիմում-բողոքների ուսումնասիրության արդյունքների վերլուծությունից պարզվել է, որ դրանց մի մասը (մոտավորապես՝ 20 %) տեղի են ունեցել էներգատեղակայանքներում, որոնք փաստացի տիրագուրկ են, չեն գտնվում «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» և «ԳազպրոմԱրմենիա» ՓԲ ընկերությունների հաշվեկշռում, սահմանված կարգով չեն իրականացվում տեխնիկական սպասարկման, պլանային նորոգման, փոխարինման աշխատանքներ, ընկերությունները պատասխանատվություն չեն կրում դրանց անմխիթար վիճակի համար, սակայն դրանք օգտագործվում են ընկերությունների կողմից սպառողներին (բաժանորդներին) էլեկտրաէներգիա և բնական գազ մատակարարելու համար:

2. Էլեկտրաէներգետիկական համակարգում տեղի ունեցած պատահարների արագ վերականգնմանը երբեմն խոչընդոտում է էներգահամակարգում ռեակտիվ էներգիայի պակասորդի առկայությունը, որի համար պատճառ են հանդիսանում ՀԷԿ-երում հիդրոգեներատորների սինխրոն կոմպենսատորի ռեժիմում աշխատելու և հզորության գործակցի սահմանված չափի ապահովման վերաբերյալ տեխնիկական կանոնակարգերում դրանց ապահովման պահանջների բացակայությունը:

3. Էլեկտրատեղակայանքների հետ առնչվող վարչատեխնիկական, շահագործող, նորոգող, կարգաբերող, փորձարկող, շինմոնիտաժային, օպերատիվ և այլ անձնակազմերի համար տեխնիկական կանոնակարգերում սահմանված են պահանջներ՝ կապված էլեկտրատեղակայանքներում աշխատանքի պայմանների ռիսկերի գնահատման, առողջության, էլեկտրաանվտանգության ապահովման համար անհրաժեշտ և համապատասխան որակավորման խումբ ունենալու հետ, սակայն տվյալ կանոնակարգերում ամբողջովին արտացոլված չեն անձնակազմերի ուսուցման ծրագրերին, էլեկտրաանվտանգության որակավորման խմբերի շնորհման անհրաժեշտ ծավալին և բովանդակությանը ներկայացվող նվազագույն պահանջները, դրանց շնորհման պայմաններն ու կարգը:

Տվյալ խնդրի լուծման համար անհրաժեշտ իրավական դաշտի բացակայությունը, անձնակազմերի ուսուցման և վերապատրաստման ուսումնական կենտրոնների, ինչպես նաև սահմանված կարգով և ժամկետներում գիտելիքների ստուգման և որակավորման խմբերի շնորհման համար իրավասու մշտական գործող հանձնաժողովների բացակայությունը խնդիրներ են առաջացնում տնտեսավարող

սուբյեկտների շրջանում, որոնք չեն կարողանում կազմակերպել համապատասխան մասնագետների պատրաստման և վերապատրաստման գործընթացները: Որակավորում ունեցող մասնագետների բացակայությունը հանգեցնում է էլեկտրատեղակայանքների անվտանգ շահագործման ռիսկերի աճին՝ պատճառ հանդիսանալով մարդկանց կյանքին վնասի պատճառմամբ պատահարների առաջացմանը:

4. Կատարված մասնագիտական քննությունները ցույց են տվել, որ գազամատակարարման բնագավառում մահացու էլքով պատահարների զգալի մասը տեղի է ունենում գազի ներտնային գազասպառման համակարգերի ոչ պատշաճ, առանձին դեպքերում նաև ոչ բարեխիղճ սպասարկման արդյունքում, որի իրականացման մենաշնորհը պատկանում է «Գազպրոմ Արմենիա» ՓԲԸ-ի կողմից ընտրված «Էյ-Ի-Ջի» ՍՊ ընկերությանը:

5. «Էներգետիկայի բնագավառում և էներգասպառման ոլորտում պետական տեխնիկական վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված՝ 5.8 ՄՎտ-ից բարձր դրվածքային հզորության ջերմամատակարարման համակարգում ստուգումներ չեն իրականացվում համապատասխան ստուգաթերթերի բացակայության պատճառով:

6. Ստուգումների տարեկան ծրագիրը կազմվում է էլնելով տնտեսավարող սուբյեկտների և դրանց օբյեկտների ռիսկայնության գնահատումից, ինչը առաջին հերթին ենթադրում է էներգետիկայի և էներգասպառման բնագավառում գործունեություն իրականացնող շուրջ 10 000 տնտեսավարող սուբյեկտների և դրանց օբյեկտների տեղեկատվական բազայի ձևավորման աշխատանքների կատարում՝ ըստ համապատասխան չափորոշիչների:

7. ՔՏՀԱՏՄ էներգետիկայի և էներգասպառման վարչության և տարածքային բաժինների համապատասխան մասնագետների թվաքանակի ոչ բավարար լինելը անհնար է դարձնում ստուգման ենթակա շուրջ 10 000 տնտեսավարող սուբյեկտներում և դրանց օբյեկտներում հնարավոր ռիսկերը բացահայտելու նպատակով անհրաժեշտ քանակությամբ ստուգումների, տարեկան շուրջ 1200 էներգատեղակայանքների գործարկման եզրակացություն տրամադրելու նպատակով տեխնիկական ստուգումների, էներգատեղակայանքներում տեղի ունեցած պատահարների մասնագիտական քննությունների, ստացված դիմում-բողոքների ուսումնասիրությունների և օրենքով վերապահված այլ գործառնությունների և համակարգման այլ գործընթացների պատշաճ իրականացումը, ինչը թույլ չի տալիս լիարժեք վերահսկողություն իրականացնել, ամբողջությամբ գնահատել և նվազեցնել հնարավոր ռիսկերը:

2.2 Ռիսկերի նվազեցմանն ու վերացմանն ուղղված տարեկան միջոցառումներ

➤ Մասնանշված խնդիրները կարգավորելու համար առաջնային է օրենսդրական փոփոխությունների իրականացումը: Մասնավորապես, անհրաժեշտ է փոփոխություններ և լրացումներ կատարել «Էներգետիկայի մասին» ՀՀ օրենքում, «Էներգետիկայի բնագավառում և էներգասպառման ոլորտում պետական տեխնիկական վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքում, ՀՀ կառավարության 2006 թվականի նոյեմբերի 23-ի ««Էլեկտրատեղակայանքների շահագործման անվտանգության կանոններ» տեխնիկական կանոնակարգը հաստատելու մասին» թիվ 1933-Ն որոշման մեջ, որի շնորհիվ կլուծվի տիրագուրկ էներգատեղակայանքների հետ կապված խնդիրը:

Մարդու կյանքին և առողջությանը վնասի պատճառամբ պատահարները կանխելու համար պահանջվում է համապատասխան փոփոխություններ և լրացումներ կատարել ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի կողմից 2005 թվականի հուլիսի 8-ի «Բնական գազի մատակարարման և օգտագործման կանոններ» թիվ 95-Ն և ՀՀ կառավարության 2005 թվականի դեկտեմբերի 22-ի ««Անվտանգության կանոնները գազի տնտեսությունում» տեխնիկական կանոնակարգը հաստատելու մասին» թիվ 2399-Ն որոշումների մեջ՝ խստացնելով և հստակեցնելով ներտնային գազասպառման համակարգերի սպասարկմանը ներկայացվող պահանջները: Խնդրի կարգավորմանը կնպաստի նաև ներտնային գազասպառման համակարգերի սպասարկման մենաշնորհի վերացումը և շուկայի ազատականացումը: Նշված փոփոխությունները կհանգեցնեն վերահսկողության մեխանիզմների կատարելագործմանը:

➤ Էլեկտրատեղակայանքներում համապատասխան մասնագետների մասնագիտական պատրաստվածության մակարդակի բարձրացման համար անհրաժեշտ է ՀՀ կառավարության 2006 թվականի նոյեմբերի 23-ի ՊՔԷլեկտրակայանքների շահագործման անվտանգության կանոններ» տեխնիկական կանոնակարգը հաստատելու մասին» թիվ 1933-Ն և 2006 թվականի նոյեմբերի 23-ի ՊՔՍպառողների էլեկտրատեղակայանքների տեխնիկական շահագործման կանոններ» տեխնիկական կանոնակարգը հաստատելու մասին» թիվ 1939-Ն կատարել համապատասխան փոփոխություններ և լրացումներ:

Էլեկտրաէներգետիկական համակարգում տեղի ունեցած պատահարների վերլուծության և մասնագիտական քննության պատշաճ որակ ապահովելու համար անհրաժեշտ է կատարել փոփոխություններ և լրացումներ ՀՀ կառավարության 2007 թվականի ապրիլի 12-ի «Էներգատեղակայանքներում տեղի ունեցած

պատահարների դասակարգումը, դրանց մասնագիտական քննության կարգը հաստատելու մասին» N 580-Ն որոշման մեջ, ինչը կնպաստի պատահարների կանխարգելմանը և դրանց ռիսկերի նվազեցմանը:

5.8 ՄՎտ-ից բարձր դրվածքային հզորության ջերմամատակարարման համակարգում ստուգումներ իրականացնելու համար անհրաժեշտ է մշակել ստուգաթերթ՝ լրացում կատարելով ՀՀ կառավարության 2019 թվականի օգոստոսի 8-ի թիվ 1025-Ն «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության մի շարք որոշումներ ուժը կորցրած ճանաչելու և Հայաստանի Հանրապետության քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմնի կողմից իրականացվող ռիսկի վրա հիմնված ստուգումների ստուգաթերթերը հաստատելու մասին» որոշման մեջ, ինչպես նաև համապատասխան փոփոխություններ կատարել ՀՀ կառավարության 2019 թվականի նոյեմբերի 28-ի «Հայաստանի Հանրապետության քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմնի կողմից իրականացվող ռիսկի վրա հիմնված ստուգումների մեթոդաբանությունը և ռիսկայնությունը որոշող չափանիշների ընդհանուր նկարագիրը հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության մի շարք որոշումներն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» թիվ 1697-Ն որոշման մեջ:

➤ Վերահսկողական գործառույթների պատշաճ իրականացումը և համակարգումը հնարավոր է կարգավորել միայն ՔՏՀԱՏՄ ԷԷՎ վարչության և տարածքային բաժինները ԷԷՎ համապատասխան մասնագետներով համալրելու դեպքում:

➤ Հիմք ընդունելով տեղի ունեցած պատահարների վիճակագրությունը՝ 2020 թվականին ստուգումների տարեկան ծրագրում առաջնահերթությունը տրվել է էներգետիկայի բնագավառում և էներգասպառման ոլորտում գործունեություն իրականացնող տնտեսվարող սուբյեկտներին (մասնաճյուղերին) և իրենց պատկանող էներգատեղակայանքներին:

➤ *Կանխարգելիչ և իրազեկման միջոցառումներ.* վերահսկողության ոլորտներում տնտեսավարող սուբյեկտների և հանրության իրազեկվածության մակարդակի շարունակական բարձրացում:

3. Տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության ապահովման բնագավառում

3.1 Վերահսկողության ոլորտի առկա խնդիրները և բացահայտված ռիսկերը

1. Առաջնորդվելով ՀՀ կառավարության 2019 թվականի նոյեմբերի 28-ի թիվ 1697-Ն որոշմամբ սահմանված չափորոշիչներով և հաշվի առնելով 2019 թվականի ընթացքում արձանագրված հրդեհների վիճակագրությունը՝ Տեսչական մարմինը 2020 թվականի ստուգումների տարեկան ծրագրով թիրախավորել է հրդեհային անվտանգության տեսակետից հետևյալ առավել ռիսկային ոլորտները՝

- ✓ արտադրական նշանակության օբյեկտներ,
- ✓ բենզալցակայաններ և գազալցավորման կայաններ,
- ✓ առևտրի և հասարակական սննդի օբյեկտներ,
- ✓ պայթուցիկ նյութերի, նավթամթերքների, հեղուկ և բնական գազերի պահեստներ:

2019 թվականի չորրորդ եռամսյակում ՀՀ վարչապետի հանձնարարությամբ իրականացված ստուգումները բացահայտեցին որոշ ստուգաթերթերում լրամշակումներ կատարելու անհրաժեշտությունը:

2. Պետական եկամուտների շտեմարանում գրանցված գործող տնտեսավարող սուբյեկտների քանակը գերազանցում է 150.000-ը: Յուրաքանչյուր սուբյեկտի համար, ելնելով դրա ոլորտային պատկանելիությունից, անհրաժեշտ է իրականացնել ռիսկայնության հաշվարկներ, ինչը հնարավորություն կտա բացահայտելու առավել ռիսկային սուբյեկտները: Տեսչական մարմնի կողմից արդեն իսկ իրականացվում են բազավորման աշխատանքներ՝ Exell և Acsess ֆորմատներով: Սակայն soft ծրագիր ունենալու պարագայում կբացառվեն կրկնությունները, հաշվարկների անճշտությունները, կապահովվի ըստ ռիսկայնության ստուգման համար նախատեսվող օբյեկտների ընտրության անաչառությունը:

3. 2019 թվականի ընթացքում հանրակրթական դպրոցներում իրականացվել է 1204 հրդեհատեխնիկական հետազոտություն: Դպրոցների տնօրենները իրազեկվել են հայտնաբերված խախտումների մասին: Տեսչական մարմնի աշխատակիցների կողմից տրամադրվել է խորհրդատվություն՝ կրթական հաստատություններում հրդեհային անվտանգության բնագավառին առնչվող հարցերով: Տեսչական մարմնի աշխատակիցների հետ համատեղ կազմվել են ժամանակացույցեր՝ բացահայտված թերությունները վերացնելու համար: Հետազոտությունների արդյունքներով պարզվել է, որ ոլորտը պետք է մշտապես պահվի ուշադրության կենտրոնում: Վերջինս պայմանավորված է ի հայտ բերված խախտումների բնույթով՝ վերջիններս կենսակարգային են և, որպես կանոն, չունեն կապիտալ միջոցառումների

իրականացման անհրաժեշտություն: Ցուցաբերելով հետևողականություն՝ Տեսչական մարմինը նախատեսում է 2020 թվականին կատարել վերահսկողական այցեր՝ աշակերտների հրդեհային անվտանգությունը ապահովելու նպատակով: Կարևորելով երեխաների անվտանգությունը վերահսկվող ոլորտում՝ Տեսչական մարմինը նախատեսում է 2020 թվականին կազմակերպել հրդեհատեխնիկական հետազոտություններ նախադպրոցական հաստատություններում:

4. Ամռան ամիսներին մանկական հանգստյան ճամբարներում հանգստացող երեխաների անվտանգությունն ապահովելու, ծանր հետևանքով հրդեհներից խուսափելու նպատակով՝ ՀՀ տարածքում գործող բոլոր մանկական հանգստյան ճամբարներում 2019 թվականին իրականացվել են նպատակային հրդեհատեխնիկական հետազոտություններ: Հայտնաբերված խախտումների մասին ճամբարների ղեկավարները բանավոր տեղեկացվել են: Ջոկատավարների և տեխնիկական սպասարկող անձնակազմի հետ անցկացվել են հակահրդեհային քարոզչական աշխատանքներ: Ելնելով կատարված աշխատանքի արդյունավետությունից՝ նախատեսվում է 2020 թվականին իրականացնել նմանատիպ աշխատանքներ բոլոր գործող ճամբարներում:

3.2 Ռիսկերի նվազեցմանն ու վերացմանն ուղղված տարեկան միջոցառումներ

➤ Անհրաժեշտ է հաստատել 2019 թվականի ընթացքում առաջարկված՝ Տեսչական մարմնի բնականոն գործունեությունն ապահովող *օրենսդրական փոփոխությունները*: Միաժամանակ անհրաժեշտ է կատարել համապատասխան լրացումներ ստուգաթերթերում:

➤ *Դինամիկ քարտեզի հնարավորությամբ DATABASE MANAGEMENT SYSTEM ծրագիրն* էապես կթեթևացնի Տեսչական մարմնի կողմից կատարվող աշխատանքը՝ միաժամանակ բացառելով կրկնվող տեղեկատվության մուտքագրումը և ռիսկի հաշվարկի սուբյեկտիվությունը, շահերի բախումը: Ծրագրին կից դինամիկ քարտեզը հնարավորություն կտա տեսնելու նախագծված (գործող) օբյեկտի տեղակայումը իրեն շրջապատող այլ օբյեկտների նկատմամբ, դրանց միջև հակահրդեհային միջտարածությունները, կառույցների հրդեհավտանգավորության աստիճանը: Ստուգումների ընթացքում Տեսչական մարմնի աշխատակիցները վերահսկում են նաև ստուգվող օբյեկտի շրջակայքում գտնվող հիդրանտների սարքինության վիճակը՝ համագործակցելով ԱԻՆ փրկարար ծառայության հետ: Ստացված տեղեկատվությունը քարտեզի վրա արտացոլելով՝ տեսանելի կդառնա տարածքների ապահովվածությունը հիդրանտներով, ինչը իր հերթին հնարավորություն կտա Տեսչական մարմնի ուշադրությունը նպատակաուղղել դեպի առավել ռիսկային

օբյեկտներ՝ ապահովելով հասարակության անվտանգությունը վերահսկվող բնագավառներում:

➤ Վերահսկողական աշխատանքների ծավալը և արդյունավետությունը անմիջականորեն կախված են հրդեհային և տեխնիկական հսկողություն իրականացնող *մասնագետների քանակից և արհեստավարժությունից*: Տեսչական մարմնի կառուցվածքային վարչությունը նախատեսում է պարբերաբար կազմակերպել տարածքային ստորաբաժանումների համապատասխան աշխատակիցների վերապատրաստումներ:

➤ Հրդեհների և տեխնածին վթարների կանխարգելման, դրանց հետևանքով հասարակությանը և տնտեսությանը հասցվող վնասների ռիսկի նվազեցման, ինչպես նաև կառույցի նկատմամբ վստահությունը բարձրացնելու նպատակով կառուցվածքային ստորաբաժանման կողմից կկազմակերպվեն հանդիպում-քննարկումներ ՀԿ-ների և ՋԼՄ-ների մասնակցությամբ: Քաղաքացիների և տնտեսավարող սուբյեկտների իրավագիտակցությունը բարձրացնելու նպատակով կպատրաստվեն և կտարածվեն բուկլետներ ու բրոշյուրներ: Իրազեկման աշխատանքների շրջանակում նախատեսվում է նաև սոցիալական հոլովակների նկարահանում և տարածում:

➤ Ստուգումների և հետազոտությունների արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով նախատեսվում է սերտորեն *համագործակցել* ՀՀ ԱԻՆ փրկարար ծառայության հետ:

4. Քաղաքաշինության բնագավառում

4.1 Վերահսկողության բնագավառի առկա խնդիրները և բացահայտված ռիսկերը

1. Համաձայն ՀՀ կառավարության 1998 թվականի հոկտեմբերի 18-ի Ոչայաստանի Հանրապետությունում քաղաքաշինական գործունեության պետական վերահսկողություն իրականացնելու կարգը սահմանելու մասին՝ թիվ 624 որոշման պահանջների՝ պետական վերահսկողության ենթակա են քաղաքաշինական գործունեության բոլոր փուլերը՝ քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի պահանջների իրականացում, կենսագործունեության միջավայրի ծրագրվող փոփոխությունների մասին իրազեկում, ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքների և նախագծման տեխնիկական պայմանների տրամադրում կառուցապատողներին, ճարտարապետաշինարարական նախագծերի համաձայնեցում, փորձաքննություն ու հաստատում, շինարարության (քանդման) թույլտվություն, շինարարության իրականացում, հեղինակային ու որակի տեխնիկական հսկողություն, շինարարության ավարտական ակտի ձևակերպում, շենքերի ու շինությունների շահագործում:

Քաղաքաշինական գործունեության պետական վերահսկողության խնդիրներն են՝

ա) քաղաքաշինական գործունեությունը կարգավորող իրավական ակտերի պահանջների կատարման ապահովումը քաղաքաշինական գործունեության սուբյեկտների կողմից,

բ) պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի պահանջների կատարման ապահովումը,

գ) աշխատանքներ իրականացնող սուբյեկտների կողմից քաղաքաշինական նորմատիվ՝ տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջների կատարման ապահովումը,

դ) բնակավայրերի և այլ գործառական տարածքների հողերի և ամրակայված գույքի քաղաքաշինության նպատակով օգտագործումը,

ե) շենքերի և շինությունների շինարարության (քանդման) և շահագործման ընթացքում բնակչության ու շրջակա միջավայրի անվտանգության ապահովումը,

զ) ինքնակամ շինարարության (քանդման) կանխարգելումանը և կասեցմանը ուղղված միջոցառումների իրականացումը:

Նշված աշխատանքների լիարժեք իրականացումը կախված է մասնագետների թե՛ քանակից, թե՛ արհեստավարժությունից:

2. Համաձայն Ոչայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին՝ ՀՀ օրենքի Տեսչական մարմինը ստուգումների

տարեկան ծրագիրը կազմելիս պետք է առաջնորդվի ռիսկայնության հաշվարկով՝ իր սահմանափակ ռեսուրսներն ուղղելով դեպի առավել ռիսկային ոլորտներ: Այդ նպատակով 2019 թվականի ընթացքում լրամշակվեց և ՀՀ կառավարության կողմից հաստատվեց «Հայաստանի Հանրապետության քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմնի կողմից իրականացվող ռիսկի վրա հիմնված ստուգումների մեթոդաբանությունը և ռիսկայնությունը որոշող չափանիշների ընդհանուր նկարագիրը հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության մի շարք որոշումներն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» թիվ 1697-Ն որոշումը, որով սահմանվեցին քաղաքաշինության բնագավառում իրականացնելու համար օբյեկտների ընտրության չափորոշիչները: Այս ձևաչափով հաշվարկներ կատարելու համար անհրաժեշտ է համայնքների ղեկավարների կողմից ամբողջական լրացված Ձև 2-5 տեղեկանքների և շինարարության թույլտվությունների ժամանակին ներկայացնելը:

3. Մինչ օրս ՈՀայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին՝ ՀՀ օրենքում չեն կատարվել Տեսչական մարմնի կողմից 2019 թվականին առաջարկված փոփոխությունները, ինչը հնարավորություն չի տալիս իրականացնել 2020 թվականի համար նախատեսված ստուգումներն ամբողջ ծավալով:

4. Անհրաժեշտություն կա բնագավառին առնչվող տեղեկատվական շտեմարանների (Ձև 2-5 տեղեկանքների, շինարարության թույլտվությունների, տրամադրված ավարտական ակտերի) ձևավորման:

5. 2019 թվականի ընթացքում ստացված դիմում-բողոքների, ինչպես նաև կատարված մշտադիտարկումների շնորհիվ բացահայտված խնդիրները հիմնականում վերաբերում են համայնքների ղեկավարների կողմից կարգերի շեղումներով ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքների և շինարարության թույլտվությունների տրամադրմանը, համայնքների ղեկավարների կողմից քաղաքաշինական նորմերին հակասող նախագծերի հաստատմանը և ինքնակամ կառույցների նկատմամբ ոչ պատշաճ հսկողության իրականացմանը, կառուցապատողի կողմից՝ նախագծային շեղումներին, աշխատանքների որակի տեխնիկական և նախագծային հսկողության ոչ պատշաճ իրականացմանը:

4.2 Ռիսկերի նվազեցմանն ու վերացմանն ուղղված տարեկան միջոցառումներ

➤ 2020 թվականի ընթացքում նախատեսվում է ավարտին հասցնել 2019 թվականին նախաձեռնած *օրենսդրական փոփոխությունները* հետևյալ իրավական ակտերում՝ ՈՔաղաքաշինության մասին՝, ՈՔաղաքաշինության բնագավառում

իրավախախտումների համար պատասխանատվության մասին, Ոչայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին ՀՀ օրենքներում, ՀՀ կառավարության 1998 թվականի հոկտեմբերի 18-ի Ոչայաստանի Հանրապետությունում քաղաքաշինական գործունեության պետական վերահսկողություն իրականացնելու կարգը սահմանելու մասին թիվ 624 որոշման մեջ:

➤ Ստուգումները դեպի առավել ռիսկային ոլորտներ նպատակաուղղելու համար անհրաժեշտ է ներդնել *իրավական կարգավորող մեխանիզմ*, որը կապահովվի համայնքների ղեկավարների կողմից ժամանակին և պատշաճ կերպով լրացված քաղաքաշինական փաստաթղթերի ներկայացումը Տեսչական մարմին: Այդ նպատակով առաջարկվում է անհրաժեշտ փոփոխություններ կատարել ՀՀ կառավարության 2015 թվականի մարտի 19-ի Ոչայաստանի Հանրապետությունում կառուցապատման նպատակով թույլտվությունների և այլ փաստաթղթերի տրամադրման կարգը հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության մի շարք որոշումներ ուժը կորցրած ճանաչելու մասին թիվ 596-Ն որոշման մեջ:

➤ 2020 թվականի տարեկան ստուգումներին ընդառաջ մշակել և տարածքային ստորաբաժանումների աշխատակիցներին տրամադրել քաղաքաշինության բնագավառում *ստուգում իրականացնելու ուղեցույց*: Նախատեսվում է նաև միասնական աշխատելառձ ձևավորելու նպատակով մասնագիտական կառուցվածքային ստորաբաժանման կողմից իրականացնել տարածքային ստորաբաժանումների մասնագետների մասնագիտական գիտելիքների և հմտությունների կատարելագործում: Հնարավորության դեպքում կկազմակերպվեն վերապատրաստումներ նաև կրթական հաստատությունների (հատկապես, Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարանի) դասախոսների մասնակցությամբ:

➤ Վերահսկողական աշխատանքների ծավալը և արդյունավետությունը անմիջականորեն կախված են ոչ միայն հսկողություն իրականացնող մասնագետների արհեստավարժությունից, այլև քանակից: Հետևաբար, *հաստիքների ավելացումը* հնարավորություն կստեղծի քաղաքաշինության բնագավառում հասարակության անվտանգությունն ապահովելու համար:

➤ Կարևորելով Տեսչական մարմնի գործունեության վերաբերյալ հասարակության *տեղեկացվածության մակարդակի շարունակական բարձրացումը*՝ նախատեսվում է օգտագործել ՋԼՄ-ների և սոցիալական ցանցերի բոլոր հնարավորությունները: Վերահսկողության բնագավառում առկա խնդիրները կարգավորելու, հետագայում

դրանք բացառելու նպատակով կկազմակերպվեն հանդիպում-քննարկումներ շահագրգիռ պետական մարմինների և տնտեսավարող սուբյեկտների հետ:

5. Գեոդեզիայի, քարտեզագրման և հողօգտագործման բնագավառներում

5.1 Վերահսկողության բնագավառի առկա խնդիրները և բացահայտված ռիսկերը

1. 2019 թվականին դիմումների, գրությունների և ՀՀ Վարչապետի հանձնարարությամբ ՀՀ հողային օրենսդրության պահանջների պահպանման համապատասխանության նկատմամբ իրականացված 41 ստուգումների վիճակագրությունը ցույց տվեց, որ հողերի նպատակային նշանակության, գործառնական նշանակության, ապօրինի զավթման, աճուրդների և վարձակալության խախտումները հանդիսանում են հիմնական ռիսկային ուղղությունները: Բնագավառի առաջնային խնդիրներից է պետական մարմինների կողմից քաղաքացիների դիմում-բողոքներին ոչ պատշաճ ընթացք տալը, տնտեսվարող սուբյեկտների կողմից օրենսդրությանը հակասող վարքագիծ դրսևորելու դեպքերում պետական մարմինների անգործության դրսևորումը:

2. 2019 թվականի ընթացքում ստացված դիմում-բողոքներից շատերը վերաբերում են հերթապահ կադաստրային քարտեզների վարման աշխատանքների խախտումներին: Համաձայն ՀՀ կառավարության 2019 թվականի օգոստոսի 22-ի թիվ 1071-Ս որոշման՝ քարտեզագրական աշխատանքների նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնող լիազոր մարմին է ճանաչվել Տեսչական մարմինը: Միևնույն ժամանակ Տեսչական մարմնի կողմից առաջարկվել է կատարել փոփոխություններ «Գեոդեզիայի և քարտեզագրության մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածում, համաձայն որի գեոդեզիական և քարտեզագրական գործունեության պետական տեսչական վերահսկողությունը կիրականացնի ՀՀ ՔՏՀԱ տեսչական մարմինը: Գեոդեզիական և քարտեզագրական գործունեության պետական տեսչական խնդիրներն են՝

ա) գեոդեզիական և քարտեզագրական գործունեության բոլոր սուբյեկտների կողմից գեոդեզիայի և քարտեզագրության բնագավառում նորմատիվ տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջների պահպանման վերահսկողությունը.

բ) Հայաստանի Հանրապետության տարածքի գեոդեզիական կետերի և վարչատարածքային միավորների սահմանանիշերի հաշվառման, պարբերաբար հետազոտման և դրանց պահպանմանն ուղղված միջոցառումների վերահսկողությունը.

գ) գեոդեզիական աշխատանքների չափաբանական ապահովման, սերտիֆիկացման և ստանդարտների պահպանման նկատմամբ վերահսկողությունը.

դ) Հայաստանի Հանրապետության պետական սահմանի և վարչատարածքային միավորների սահմանագծման և սահմանագատման աշխատանքների նկատմամբ վերահսկողությունը.

ե) քարտեզների և հատակագծերի վրա աշխարհագրական անվանումների ճիշտ արտահայտման նկատմամբ վերահսկողությունը.

զ) պետական և տեղական նշանակության (գերատեսչական) քարտեզագրագեոդեզիական ֆոնդերի պահպանման, նյութերի և տվյալների բազմացման ու օգտագործման, տեղեկատվության տրամադրման նկատմամբ վերահսկողությունը:

Վերը նշված փոփոխությունների հաստատումից հետո կներկայացվեն առաջարկներ ՀՀ վարչապետի 2018 թվականի հունիսի 11-ի թիվ 730-Լ որոշմամբ հաստատված ՀՀ ՔՏՀԱ տեսչական մարմնի կանոնադրության մեջ համապատասխան շտկումներ կատարելու վերաբերյալ:

3. Համապատասխան մեթոդաբանության և ստուգաթերթերի բացակայության պատճառով Տեսչական մարմինը չի կարողանում իրականացնել ստուգումներ գեոդեզիայի և քարտեզագրության ոլորտներում:

4. Գեոդեզիայի և հողօգտագործման վերահսկողության ոլորտում վարչական իրավախախտումների համար կիրառվող պատասխատավության միջոց տուգանքների չափերը համաչափ չեն թույլ տրված խախտումներին, ուստի անհրաժեշտ է սահմանել տուգանքների ավելի մեծ չափեր՝ ոլորտում տեղի ունեցող զանցանքների դեմ առավել արդյունավետ պայքարելու և հետագա հնարավոր զանցանքները կանխելու համար:

5. Վերահսկողական գործառույթների իրականացումը ամբողջ ծավալով հնարավոր է ապահովել անձնակազմի թվաքանակի ավելացման և անհրաժեշտ տեխնիկական հագեցվածքության դեպքում:

5.2 Ռիսկերի նվազեցմանն ու վերացմանն ուղղված տարեկան միջոցառումներ

➤ *Օրենսդրական դաշտի կարգավորման շրջանակում* անհրաժեշտ է վերանայել հողօգտագործման բնագավառում խախտումների համար Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքով սահմանված տուգանքների չափերը:

Գեոդեզիայի և քարտեզագրության ոլորտներում ռիսկի վրա հիմնված ստուգումներ անցկացնելու համար անհրաժեշտ է համապատասխան փոփոխություններ կատարել ՀՀ կառավարության 2019 թվականի նոյեմբերի 28-ի «Հայաստանի Հանրապետության քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմնի կողմից իրականացվող ռիսկի վրա հիմնված ստուգումների մեթոդաբանությունը և ռիսկայնությունը որոշող չափանիշների ընդհանուր նկարագիրը հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության մի շարք որոշումներն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» թիվ 1697-Ն որոշման մեջ և մշակել տվյալ ոլորտներին առնչվող ստուգաթերթեր:

Պետական մարմինների կողմից քաղաքացիների դիմում-բողոքներին ոչ պատշաճ ընթացք տալը, տնտեսավարող սուբյեկտների կողմից օրենսդրությանը հակասող վարքագիծ դրսևորելու դեպքերում պետական մարմինների անգործությունը կանխելու նպատակով ներկայացնել առաջարկ՝ իրավական դաշտում համապատասխան կարգավորումներ սահմանելու վերաբերյալ:

➤ Վերահսկողական աշխատանքների ծավալը և արդյունավետությունը անմիջականորեն կախված հսկողություն իրականացնող *մասնագետների քանակից և արհեստավարժությունից*, հետևաբար անհրաժեշտություն կա վերապատրաստումների կազմակերպումից բացի, հաստիքացուցակով ավելացնել տվյալ բնագավառում հսկողություն իրականացնող մասնագետների քանակը:

➤ Անհրաժեշտ տեխնիկական սարքերի (էլեկտրոնային տախետմետր և GPS ռովեր կայան) շնորհիվ կբարձրացվի կատարվող աշխատանքների որակը:

➤ *Կանխարգելիչ և իրազեկման միջոցառումներ*. վերահսկողության ոլորտներում տնտեսավարող սուբյեկտների և հանրության իրազեկվածության մակարդակի շարունակական բարձրացման համատեքստում նախատեսվում է օգտագործել ՋԼՄ-ների և սոցիալական ցանցերի բոլոր հնարավորությունները, կազմակերպել իրազեկող բնույթի հանդիպում-քննարկումներ, տրամադրել անհրաժեշտ խորհրդատվություն:

ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑ

**ՀՀ ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅԱՆ, ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԵՎ ՀՐԴԵՀԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍՉԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԻ
2020 ԹՎԱԿԱՆԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ**

NN	Միջոցառման անվանումը	Ակնկալվող արդյունքը	Կատարողը	Համակատարողը	Ժամկետը
1	2	3	4	5	6
ՎԵՐԱՀՄԿՈՂԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐ					
1	Միջպետական ուղևորափոխադրում իրականացնող տնտեսվարող սուբյեկտների մոտ տարեկան ծրագրով նախատեսված ստուգումների իրականացում	Առավել ռիսկային սուբյեկտների ռիսկայնության աստիճանի նվազեցում	Տարածքային ստորաբաժանումներ	Տրանսպորտային անվտանգության վարչություն	1-ին եռամսյակ՝ 8 ստուգում 2-րդ եռամսյակ՝ 9 ստուգում 3-րդ եռամսյակ՝ 8 ստուգում 4-րդ եռամսյակ՝ 5 ստուգում
2	Էներգետիկայի բնագավառում և էներգասպառման ոլորտում գործունեություն իրականացնող տնտեսվարող սուբյեկտների մոտ (մասնաճյուղերում) և իրենց պատկանող էներգատեղակայանքներում տարեկան ծրագրով նախատեսված 277 ստուգումների իրականացում	Առավել ռիսկային սուբյեկտների ռիսկայնության աստիճանի նվազեցում	Տարածքային ստորաբաժանումներ	Էներգետիկայի և էներգասպառման վերահսկողության վարչություն	1-ին եռամսյակ՝ 53 ստուգում 2-րդ եռամսյակ՝ 80 ստուգում 3-րդ եռամսյակ՝ 87 ստուգում 4-րդ եռամսյակ՝ 57 ստուգում
3	Էներգետիկայի բնագավառում և էներգասպառման ոլորտում գործունեություն իրականացնող 277 տնտեսվարող սուբյեկտների (մասնաճյուղերում) և իրենց պատկանող էներգատեղակայանքների վերաբերյալ տվյալների բազաների ձևավորում	Էներգետիկայի բնագավառում ըստ ռիսկայնության առաջնորդվելու սկզբունքի ապահովում	Ռիսկի գնահատման և վերլուծությունների վարչություն	Էներգետիկայի և էներգասպառման վերահսկողության վարչություն	Մինչև դեկտեմբերի 30-ը

4	Արտադրական նշանակության օբյեկտներում, բենզալցակայաններում, գազալցավորման կայաններում, առևտրի և հասարակական սննդի օբյեկտներում, պայթուցիկ նյութերի, նավթամթերքների, հեղուկ և բնական գազերի պահեստներում տարեկան ծրագրով նախատեսված ստուգումների իրականացում	Օբյեկտներում հրդեհների կանխարգելում և տեխնիկական անվտանգության մակարդակի բարձրացում	Տարածքային ստորաբաժանումներ	Տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության վարչություն	1-ին եռամսյակ՝ 169 օբյեկտ 2-րդ եռամսյակ՝ 224 օբյեկտ 3-րդ եռամսյակ՝ 217 օբյեկտ 4-րդ եռամսյակ՝ 174 օբյեկտ
5	Նախակրթական հաստատություններում հրդեհատեխնիկական հետազոտությունների իրականացում	Նախակրթական հաստատություններում երեխաների անվտանգության մակարդակի բարձրացում	Տարածքային ստորաբաժանումներ	Տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության վարչություն	Հուլիս-օգոստոս
6	Մանկական ամառային ճամբարներում հրդեհատեխնիկական հետազոտությունների իրականացում	Մանկական ամառային ճամբարներում հանգստացող երեխաների անվտանգության մակարդակի բարձրացում	Տարածքային ստորաբաժանումներ	Տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության վարչություն	Մայիս-հունիս
7	784 տնտեսավարող սուբյեկտների հրդեհային և տեխնիկական անվտանգության վերաբերյալ տվյալների բազաների ձևավորում	Հրդեհային և տեխնիկական անվտանգության բնագավառում ըստ ռիսկայնության առաջնորդվելու սկզբունքի ապահովում	Ռիսկի գնահատման և վերլուծությունների վարչություն	Տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության վարչություն	Մինչև դեկտեմբերի 30-ը
	DATABASE MANAGEMENT SYSTEM (սերվերով, դինամիկ քարտեզի հնարավորությամբ)	Վերահսկվող օբյեկտների վերաբերյալ ամբողջական տեղեկատվության հավաքագրում	Ռիսկի գնահատման և վերլուծությունների վարչություն	Տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության վարչություն	
8	Քաղաքաշինական տեսակետից առավել ռիսկային 385 օբյեկտներում ստուգումների իրականացում	Առավել ռիսկային օբյեկտների ռիսկայնության աստիճանի նվազեցում	Տարածքային ստորաբաժանումներ	Քաղաքաշինական գործունեության վերահսկողության վարչություն	անհրաժեշտ իրավական կարգավորումների ց հետո
9	Շինարարական թույլտվությունների և շինարարությունը սկսելու վերաբերյալ տեղեկանքների էլեկտրոնային հենքերի ձևավորում	Քաղաքաշինության բնագավառում ըստ ռիսկայնության առաջնորդվելու սկզբունքի ապահովում	Ռիսկի գնահատման և վերլուծությունների վարչություն	Քաղաքաշինական գործունեության վերահսկողության վարչություն	2-րդ եռամսյակ

10	Տարեկան ծրագրում ներառված մարզպետարանների աշխատակազմում տեսչական ստուգումների իրականացում	ՀՀ հողային օրենսդրության պահանջների պահպանման նկատմամբ վերահսկողության իրականացում	Գեոդեզիայի և հողօգտագործման վերահսկողության վարչություն	Տարածքային ստորաբաժանումներ	1-ին եռամսյակ՝ 2 մարզպետարան 2-րդ եռամսյակ՝ 3 մարզպետարան 3-րդ եռամսյակ՝ 3 մարզպետարան 4-րդ եռամսյակ՝ 2 մարզպետարան
ՕՐԵՆՄԱՐԱԿԱՆ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐ					
11	ՀՀ վարչապետի 2018 թվականի հունիսի 11-ի «Հայաստանի Հանրապետության քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմնի կանոնադրությունը հաստատելու մասին» թիվ 730-Լ որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին առաջարկություններ ներկայացնելը	Տեսչական մարմնի գործառնությունների և ՏՄ ղեկավարի լիազորությունների հստակեցում	Իրավական աջակցության և փաստաթղթաշրջանառության վարչություն	Կառուցվածքային ստորաբաժանումներ	2-րդ եռամսյակ
12	Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին առաջարկություններ ներկայացնելը	Տեսչական մարմնի բնականոն գործունեության ապահովում, վերահսկողական գործառնությունների պատշաճ իրականացում	Իրավական աջակցության և փաստաթղթաշրջանառության վարչություն	Ոլորտային կառուցվածքային ստորաբաժանումներ	4-րդ եռամսյակ
13	ՀՀ կառավարության 2019 թվականի նոյեմբերի 28-ի «Հայաստանի Հանրապետության քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմնի կողմից իրականացվող ռիսկի վրա հիմնված ստուգումների մեթոդաբանությունը և ռիսկայնությունը որոշող չափանիշների ընդհանուր նկարագիրը հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության մի շարք որոշումներն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» թիվ 1697-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացում	Ըստ ռիսկայնության առաջնորդվելու սկզբունքի ապահովում	Ռիսկի գնահատման և վերլուծությունների վարչություն	Ոլորտային կառուցվածքային ստորաբաժանումներ	4-րդ եռամսյակ

	կատարելու մասին առաջարկություններ ներկայացնելը				
14	ՀՀ կառավարության 2019 թվականի օգոստոսի 08-ի Ոչայաստանի Հանրապետության կառավարության մի շարք որոշումներ ուժը կորցրած ճանաչելու և Հայաստանի Հանրապետության քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմնի կողմից իրականացվող ռիսկի վրա հիմնված ստուգումների ստուգաթերթերը հաստատելու մասին թիվ 1025-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին առաջարկություններ ներկայացնելը	Վերահսկման բնագավառներում անվտանգության ապահովման նպատակով ստուգումների կազմակերպում և իրականացում	Ռիսկի գնահատման և վերլուծությունների վարչություն	Ոլորտային կառուցվածքային ստորաբաժանումներ	4-րդ եռամսյակ
15	ՀՀ կառավարության Հայաստանի Հանրապետության 2006 թվականի հուլիսի 20-ի թիվ 1106-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին առաջարկություններ ներկայացնելը	Ծանրաքաշ կամ մեծ եզրաչափերով տրանսպորտային միջոցների չափորոշիչների սահմանում	Իրավական աջակցության և փաստաթղթաշրջանառության վարչություն	Տրանսպորտի վարչություն	Մինչև 2020թ. մարտի 2-րդ տասնօրյակ
16	ՀՀ կառավարության Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2007 թվականի հուլիսի 30-ի թիվ 1226-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին առաջարկություններ ներկայացնելը	Միջպետական բեռնափոխադրումների գործընթացի կատարելագործում, ԵՄ գործընկերության և այլ միջպետական համաձայնագրերով սահմանված պարտավորությունների կանոնակարգում	Իրավական աջակցության և փաստաթղթաշրջանառության վարչություն	Տրանսպորտի վարչություն	Մինչև 2020թ. օգոստոսի 2-րդ տասնօրյակ
17	«Ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին առաջարկություններ ներկայացնելը ՀՀ ոստիկանություն	Թվային տախտգրաֆի կիրառումն ապահովող օրենսդրական դաշտի կատարելագործում, ոլորտի վերահսկողության կազմակերպում	Իրավական աջակցության և փաստաթղթաշրջանառության վարչություն	Տրանսպորտի վարչություն	Մինչև 2020թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ

18	«Էներգետիկայի մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին առաջարկություններ ներկայացնելը	Էներգետիկայի բնագավառում և Էներգասպառման ոլորտում պետական տեխնիկական վերահսկողություն իրականացնող մարմնի և դրա լիազորությունների սահմանում	Իրավական աջակցության և փաստաթղթաշրջանառության վարչություն	Էներգետիկայի և Էներգասպառման վերահսկողության վարչություն	3-րդ եռամսյակ
19	«Էներգետիկայի բնագավառում և Էներգասպառման ոլորտում պետական տեխնիկական վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին առաջարկություններ ներկայացնելը	Մարկանց կյանքին, գույքին և շրջակա միջավայրին հասցվող վնասների կանխարգելում	Իրավական աջակցության և փաստաթղթաշրջանառության վարչություն	Էներգետիկայի և Էներգասպառման վերահսկողության վարչություն	3-րդ եռամսյակ
20	ՀՀ կառավարության 2006 թվականի նոյեմբերի 23-ի ՕՕԷԷԿտրակայանքների շահագործման անվտանգության կանոններ» տեխնիկական կանոնակարգը հաստատելու մասին» թիվ 1933-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին առաջարկություններ ներկայացնելը	Էլեկտրատեղակայանքների անվտանգ շահագործման ռիսկերի նվազեցում	Իրավական աջակցության և փաստաթղթաշրջանառության վարչություն	Էներգետիկայի և Էներգասպառման վերահսկողության վարչություն	3-րդ եռամսյակ
21	ՀՀ կառավարության 2005 թվականի դեկտեմբերի 22-ի ««Անվտանգության կանոնները գազի տնտեսությունում» տեխնիկական կանոնակարգը հաստատելու մասին» թիվ 2399-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին առաջարկություններ ներկայացնելը	Ներտնային գազասպառման համակարգերի սպասարկման մակարդակի բարձրացում և մահացու ելքով պատահարների կանխարգելում	Իրավական աջակցության և փաստաթղթաշրջանառության վարչություն	Էներգետիկայի և Էներգասպառման վերահսկողության վարչություն	2-րդ եռամսյակ
22	ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի կողմից 2005 թվականի հուլիսի 8-ի «Բնական գազի մատակարարման և օգտագործման կանոններ» թիվ 95-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին առաջարկություններ ներկայացնելը	Ներտնային գազասպառման համակարգերի սպասարկման մակարդակի բարձրացում և մահացու ելքով պատահարների կանխարգելում	Իրավական աջակցության և փաստաթղթաշրջանառության վարչություն	Էներգետիկայի և Էներգասպառման վերահսկողության վարչություն	2-րդ եռամսյակ

23	ՀՀ կառավարության 2007 թվականի 12 ապրիլի «Էներգատեղակայանքներում տեղի ունեցած պատահարների դասակարգումը, դրանց մասնագիտական քննության կարգը» հաստատելու մասին N 580-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին առաջարկություններ ներկայացնելը	Էլեկտրաէներգետիկական համակարգում պատահարների կանխարգելում և ռիսկերի նվազեցում	Իրավական աջակցության և փաստաթղթաշրջանառության վարչություն	Էներգետիկայի և էներգասպառման վերահսկողության վարչություն	2-րդ եռամսյակ
24	Սեխնիկական անվտանգության ապահովման պետական կարգավորման մասին ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին առաջարկություններ ներկայացնելը	Տեխնիկական անվտանգության ապահովման մակարդակի բարձրացում	Իրավական աջակցության և փաստաթղթաշրջանառության վարչություն	Տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության վարչություն	4-րդ եռամսյակ
25	Քաղաքաշինության մասին ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին առաջարկություններ ներկայացնելը	Քաղաքաշինական պետական վերահսկողական գործառույթների իրականացում	Իրավական աջակցության և փաստաթղթաշրջանառության վարչություն	Քաղաքաշինական գործունեության վերահսկողության վարչություն	1-ին կիսամսյակ
26	Քաղաքաշինության բնագավառում իրավախախտումների համար պատասխանատվության մասին ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին առաջարկություններ ներկայացնելը	Քաղաքաշինական պետական վերահսկողական գործառույթների իրականացում	Իրավական աջակցության և փաստաթղթաշրջանառության վարչություն	Քաղաքաշինական գործունեության վերահսկողության վարչություն	1-ին կիսամսյակ
27	ՀՀ կառավարության 1998 թվականի հոկտեմբերի 18-ի Ոչայաստանի Հանրապետությունում քաղաքաշինական գործունեության պետական վերահսկողություն իրականացնելու կարգը սահմանելու մասին թիվ 624 որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին առաջարկություններ ներկայացնելը	Քաղաքաշինական պետական վերահսկողական գործառույթների իրականացում	Իրավական աջակցության և փաստաթղթաշրջանառության վարչություն	Քաղաքաշինական գործունեության վերահսկողության վարչություն	1-ին եռամսյակ
28	ՀՀ կառավարության 2015 թվականի մարտի 19-ի Ոչայաստանի Հանրապետությունում կառուցապատման նպատակով թույլտվությունների և այլ փաստաթղթերի տրամադրման կարգը հաստատելու և Ոչայաստանի Հանրապետության	Քաղաքաշինական պետական վերահսկողական գործառույթների իրականացում	Իրավական աջակցության և փաստաթղթաշրջանառության վարչություն	Քաղաքաշինական գործունեության վերահսկողության վարչություն	1-ին եռամսյակ

	կառավարության մի շարք որոշումներ ուժը կորցրած ճանաչելու մասին՝ թիվ 596-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին առաջարկություններ ներկայացնելը				
29	Տեսչական մարմնի ոլորտային փաստաթղթերի, ձևաթղթերի լրամշակում, հաստատում	Համաչափ վարչարարության իրականացման ապահովում	Իրավական աջակցության և փաստաթղթաշրջանառության վարչություն	Ոլորտային կառուցվածքային ստորաբաժանումներ	1-ին եռամսյակ
30	Գործավարության կարգի մշակում և հաստատում	Գործավարության ընդհանուր համակարգում	Իրավական աջակցության և փաստաթղթաշրջանառության վարչություն	-	1-ին եռամսյակ
31	Ստուգումների ուղեցույցի մշակում և ՏՄ կառավարման խորհրդի հաստատմանը ներկայացում	Համաչափ վարչարարության իրականացման ապահովում	Իրավական աջակցության և փաստաթղթաշրջանառության վարչություն	-	1-ին եռամսյակ
ՎԵՐԱՊԱՏՏՐԱՍՏՈՒՄՆԵՐ					
32	ՀՀ ԲՈԻՀերի, դատարանների, այլ կառույցների հետ համագործակցության շրջանակում վերապատրաստումների կազմակերպում	Մասնագիտական պատրաստվածության մակարդակի բարձրացում	Կառուցվածքային ստորաբաժանումներ	-	Տարվա ընթացքում՝ հնարավորության դեպքում
33	Տեսչական մարմնի տարածքային ստորաբաժանումների դասընթացների կազմակերպում	Տեսչական մարմնի ներքին աշխատանքների կանոնակարգում, աշխատակիցների պատրաստվածության բարձրացում	Կառուցվածքային ստորաբաժանումներ	Որակի ապահովման վարչություն	Տարվա ընթացքում՝ ըստ անհրաժեշտության

Հավելված 2

ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑ

**ՀՀ ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅԱՆ, ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԵՎ ՀՐԴԵՀԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՏԵՄՉԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԻ
2020 ԹՎԱԿԱՆԻ ԿԱՆԽԱՐԳԵԼԻՉ ԵՎ ԻՐԱԶԵԿՄԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ**

N	Միջոցառման անվանումը	Արդյունք	Կատարող	Համակատարող	Ժամկետ
1	Տեսչական մարմնի ղեկավարի, ղեկավարի տեղակալների, կառուցվածքային ստորաբաժանման ղեկավարների հետ մամուլի ասուլիսների, հարցազրույցների կազմակերպում և անցկացում	Տեսչական մարմնի և ԶԼՄ-երի ներկյացուցիչների միջև համագործակցության, հասարակության իրազեկման մակարդակի բարձրացում	Իրազեկման, խորհրդատվության և հանրության հետ տարվող աշխատանքների բաժին	Կառուցվածքային և տարածքային ստորաբաժանումներ	1-ին եռամսյակ 2-րդ եռամսյակ 3-րդ եռամսյակ 4-րդ եռամսյակ
2	Տեսչական մարմնի՝ -թեժ գծի սպասարկում, -սոցիալական ցանցերում պաշտոնական էջերի տեղեկատվական սպասարկում -պաշտոնական կայքէջի տեղեկատվական սպասարկում	Տեսչական մարմնի գործունեության թափանցիկության ապահովում, տեղեկատվության հասանելիություն: Արագ արձագանքման և հետադարձ կապի ապահովում	Իրազեկման և հանրության հետ տարվող աշխատանքների բաժին:	Կառուցվածքային և տարածքային ստորաբաժանումներ	1-ին եռամսյակ 2-րդ եռամսյակ 3-րդ եռամսյակ 4-րդ եռամսյակ
3	Տեսչական մարմնի ստացված դիմում-բողոքների, վարչական վարույթների, ահազանգերի, հարցումների (թեժ գծով և գրավոր) վիճակագրության վարում, ամփոփում, հրապարակում	Իրավիճակի համեմատական վերլուծության արդյունքում՝ առկա խնդիրների բացահայտում	Իրազեկման, խորհրդատվության և հանրության հետ տարվող աշխատանքների բաժին	Ռիսկի գնահատման և վերլուծություններ ի վարչություն Իրավական աջակցության և փաստաթղթաշրջանառության վարչություն	1-ին և 2-րդ կիսամյակի ամփոփումից հետո 15 օրվա ընթացքում
4	Ըստ Տեսչական մարմնի ստուգումների տարեկան ծրագրի՝ ստուգումների նպատակների, խնդիրների և արդյունքների	Հանրության, տնտեսվարողների շրջանում՝ իրենց իրավունքների մասին իրազեկվածության	Իրազեկման, խորհրդատվության և հանրության հետ	Կառուցվածքային Ստորաբաժանումներ	1-րդ եռամսյակ 2-րդ եռամսյակ 3-րդ եռամսյակ

	վերաբերյալ հրապարակումների պատրաստում, հարցազրույցների կազմակերպում՝ տարբեր ձևաչափերով (տպագիր, ռադիո և հեռուստատեսային հարցազրույցներ):	մակարդակի բարձրացում,ինչպես նաև հնարավոր խախտումների կանխարգելում	տարվող աշխատանքների բաժին		4-րդ եռամսյակ
5	Խորհրդատվական նյութերի և/կամ իրազեկման բուկլետների և բրոշյուրների կազմում, ձևավորում՝ ըստ ոլորտների. -տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության ոլորտ՝ 15 հատ -քաղաքաշինության ոլորտ՝ 1 հատ -տրանսպորտի անվտանգության ոլորտ՝ 1 հատ -էներգետիկայի և էներգասպառման ոլորտ՝ 5 հատ	Տնտեսվարող սուբյեկտների և հասարակության շրջանում իրազեկման մակարդակի բարձրացում	Իրազեկման, խորհրդատվության և հանրության հետ տարվող աշխատանքների բաժին	Կառուցվածքային և տարածքային ստորաբաժանումներ	1-ին եռամսյակ 2-րդ եռամսյակ 3-րդ եռամսյակ 4-րդ եռամսյակ
6	Թվով 5 սոցիալական հոլովակների պատրաստում և տարածում	Տնտեսվարող սուբյեկտների և հասարակության շրջանում իրազեկման մակարդակի բարձրացում	Իրազեկման, խորհրդատվության և հանրության հետ տարվող աշխատանքների բաժին	Կառուցվածքային ստորաբաժանումներ	2-րդ եռամսյակ 3-րդ եռամսյակ՝ ֆինանսական միջոցների առկայության դեպքում
7	Իրազեկում-հանդիպումների կազմակերպում Երևանում և ՀՀ մարզերում՝ մարզպետարանների, համայնքների ներկայացուցիչների, տնտեսվարող սուբյեկտների հետ՝ Տեսչական մարմնի վերահսկողության ոլորտներում առկա խնդիրները կարգավորելու, հետազայում դրանք բացառելու և կանոնակարգելու նպատակով	Տեղական ինքնակառավարման մարմինների հետ համագործակցության ապահովվում, ինչպես նաև տնտեսվարող սուբյեկտների և հանրության իրազեկության մակարդակի բարձրացում իրենց իրավունքների և պարտականությունների մասին	Իրազեկման և հանրության հետ տարվող աշխատանքների բաժին	Կառուցվածքային և տարածքային ստորաբաժանումների ղեկավարների, ղեկավարի տեղակալների մասնակցությամբ	Յուրաքանչյուր եռամսյակ 3 հանդիպում
8.	ՁԼՄ-ներում տեղ գտած վերահսկողության ոլորտին առնչվող և հանրային հետաքրքրություններ առաջացնող հրապարակումների մշտադիտարկում,	Հասարակության իրազեկվածության մակարդակի բարձրացում	Իրազեկման և հանրության հետ տարվող	Կառուցվածքային ստորաբաժանումներ	1-ին եռամսյակ 2-րդ եռամսյակ 3-րդ եռամսյակ 4-րդ եռամսյակ

	հայտնաբերված հրապարակումների վերաբերյալ արագ արձագանքում(պատասխանատուների կողմից պատասխանի, հերքման և/կամ պարզաբանման ստացում և տարածում		աշխատանքների բաժին		
--	---	--	-----------------------	--	--